DOSSIER

A PUNT

PER APRENDRE

CATALÀ

Amb l'A PUNT, una altra manera d'aprendre català és possible

Es parla molt de la situació del català, dels usos lingüístics als territoris de parla catalana, de la salut del català, etc. però es parla molt poc del material que s'utilitza per a l'ensenyament de la llengua; de com s'ensenya el català.

Sovint, quan l'anàlisi dels materials que s'utilitzen per ensenyar una llengua es considera una disciplina de segona que es regeix per les distincions entre «correcte / incorrecte», «es pot dir o no es pot dir», o curiositats anecdòtiques, se sol acabar no aprofundint ni creant un debat sobre la metodologia en què es basen els manuals per a l'ensenyament del català.

És fonamental tenir un criteri per utilitzar un manual adequat, eficaç i eficient per cobrir les necessitats dels aprenents i fer-los autònoms lingüísticament en la llengua meta.

Cal anar molt amb compte de no estigmatitzar l'aprenentatge d'una llengua segons el llibre que fem servir, perquè el llibre és la targeta de presentació de la llengua d'aprenentatge.

El material i, per tant, la manera d'ensenyar condicionen l'imaginari sobre què s'ha d'aprendre en aquella llengua i com s'aprèn.

És per això que, en moltes ocasions, quan parlem de l'ensenyament del català ens venen al cap els pronoms febles, la caiguda de preposició o el *per* i *per a*. Davant d'aquesta perspectiva, cal recordar que, si bé aprendre els continguts lingüístics és imprescindible per comunicar, l'aprenent no podrà comunicar si els ensenyem de manera aïllada.

Quantes persones tenen un nivell C1, però tenen problemes a l'hora d'escriure un correu electrònic per fer una reclamació?

L'excusa per explicar aquesta dificultat serà, segurament, que no dominen prou els pronoms, els relatius o el verbs *ser* i *estar*, i no pas perquè no els han ensenyat a utilitzar la llengua significativament i en context, per a diferents propòsit lingüístics específics i complementaris.

La metodologia de l'A PUNT

Què converteix en innovador i diferent el mètode d'aprenentatge de català ***A punt***?

L'***A punt*** és un mètode d'aprenentatge de català elaborat d'acord amb les directrius del Marc Europeu Comú de Referència per a les llengües: aprendre, ensenyar i avaluar (MECR) del Consell d'Europa, amb un enfocament basat en l'acció, en el qual la tasca és la unitat essencial per a la programació i l'ensenyament. Aquest enfocament concep el parlant com un agent social amb unes tasques comunicatives específiques en funció de l'entorn, d'un camp d'acció i d'unes circumstàncies determinades.

L'enfocament orientat a l'acció i el treball per tasques sorgeix com a resultat de més de 40 anys d'investigació orientada a conèixer com les tasques comunicatives poden contribuir a l'aprenentatge d'una llengua.

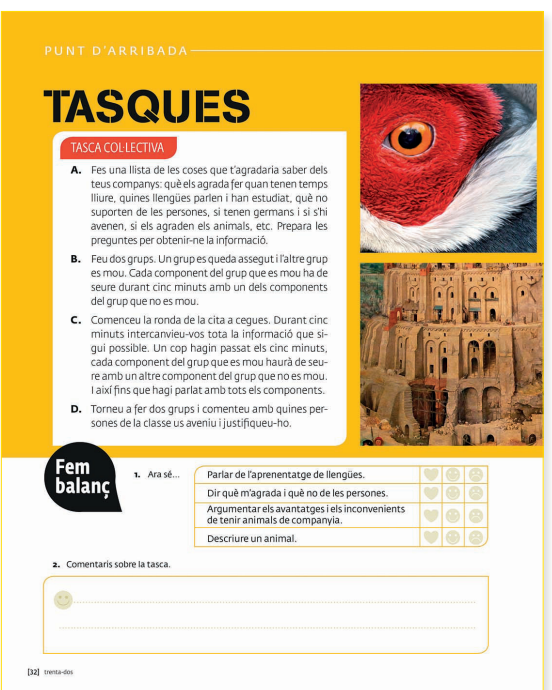

PUNT D'ARRIBADA

TASQUES

TASCA COL·LECTIVA

A. Fes una llista de les coses que t'agradaria saber dels teus companys: què els agrada fer quan tenen temps lliure, quines llengües parlen i han estudiat, què no suporten de les persones, si tenen germans i si s'hi avenen, si els agraden els animals, etc. Prepara les preguntes per obtenir-ne la informació.

B. Feu dos grups. Un grup es queda assegut i l'altre grup es mou. Cada component del grup que es mou ha de seure durant cinc minuts amb un dels components del grup que no es mou.

C. Comenceu la ronda de la cita a cegues. Durant cinc minuts intercanvieu-vos tota la informació que sigui possible. Un cop hagin passat els cinc minuts, cada component del grup que es mou haurà de seure amb un altre component del grup que no es mou. I així fins que hagi parlat amb tots els components.

D. Torneu a fer dos grups i comenteu amb quines persones de la classe us aveniu i justifiqueu-ho.

Fem balanç

1. Ara sé...

Parlar de l'aprenentatge de llengües.			
Dir què m'agrada i què no de les persones.			
Argumentar els avantatges i els inconvenients de tenir animals de companyia.			
Descriure un animal.			

2. Comentaris sobre la tasca.

[32] trenta-dos

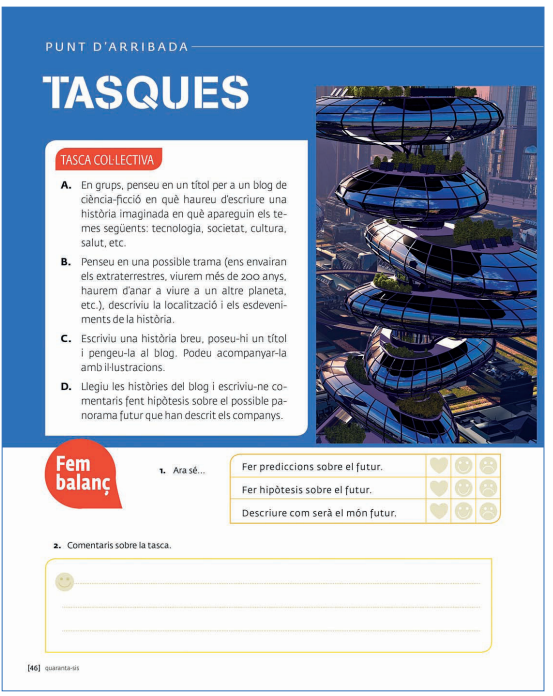

PUNT D'ARRIBADA

TASQUES

TASCA COL·LECTIVA

A. En grups, penseu en un títol per a un blog de ciència-ficció en què haureu d'escriure una història imaginada en què apareguin els temes següents: tecnologia, societat, cultura, salut, etc.

B. Penseu en una possible trama (ens envairan els extraterrestres, viurem més de 200 anys, haurem d'anar a viure a un altre planeta, etc.), descriviu la localització i els esdeveniments de la història.

C. Escriviu una història breu, poseu-hi un títol i pengeu-la al blog. Podeu acompanyar-la amb il·lustracions.

D. Llegiu les històries del blog i escriviu-ne comentaris fent hipòtesis sobre el possible panorama futur que han descrit els companys.

Fem balanç

1. Ara sé...

Fer prediccions sobre el futur.			
Fer hipòtesis sobre el futur.			
Descriure com serà el món futur.			

2. Comentaris sobre la tasca.

[46] quarantaseis

A cada unitat de l'***A punt*** es proposa a l'alumne una tasca que ha de resoldre.

Una *tasca* és qualsevol activitat que les persones fan en la vida quotidiana, tant en la feina com en moments d'oci i en què la llengua té un paper cabdal.

Per resoldre la tasca, l'aprenent necessita uns determinats continguts lingüístics. Així, s'elabora un pla de treball, amb un resultat comunicatiu clar i ben definit i un recorregut d'activitats perquè l'alumne adquireixi els continguts lingüístics per resoldre la tasca.

L'***A punt***, a més de tenir en compte les necessitats comunicatives dels aprenents, incorpora principis i propostes per fer més efectiu l'aprenentatge segons els resultats de recerques en didàctica i en adquisició de llengua.

Nivells i components

És el primer curs de català que comprèn des del nivell A1 fins al C2 amb un enfocament orientat a l'acció.

L'***A punt*** està compost per 6 volums que corresponen als nivells A1, A2, B1, B2, C1 i C2. A més, hi ha un volum intensiu que engloba els nivells A1 + A2.

De cada nivell hi ha disponible:
el llibre de l'alumne,
el llibre d'exercicis i
el llibre del professor.

Destinataris

Quins són els destinataris d'aquest innovador mètode d'aprenentatge de català?

L'***A punt*** va adreçat a estudiants de catala, adolescents i adults, que viuen tant als territoris de parla catalana com de fora. Com que fomenta el treball en col·laboració, obre espais d'interacció i de negociació semblants als que els aprenents poden experimentar fora de l'aula.

Qui el fa servir i on

L'***A punt*** és un mètode que es fa servir a diferents centres d'ensenyament de català, ja sigui de territoris de parla catalana com de fora:

Escoles Oficials d'Idiomes, Consorci per a la Normalització Lingüística, Institut d'Estudis Baleàrics, Centres d'Educació Secundària, serveis lingüístics universitaris, universitats, aules d'acollida, Centre Cultural Blanquerna, centres d'adults, instituts de la Catalunya del Nord, etc.

L'***A punt*** és un material idoni, també, per a alumnes d'ESO i batxillerat dels territoris de parla catalana, perquè a les unitats es presenten tasques, situacions d'aprenentatge o reptes en què es donen les eines i els recursos lingüístics en context perquè els alumnes elaborin textos amb finalitats comunicatives i alhora adquireixin continguts que formen part del currículum establert pel Departament d'Educació.

Aspectes socioculturals

Llengua i cultura, dos conceptes indissolubles.

En totes les unitats, es presenten textos amb informació sobre aspectes socioculturals dels territoris de parla catalana relacionats amb el tema de la unitat. S'inclouen activitats de comprensió dels textos per desenvolupar la reflexió a partir del contrast dels aspectes socioculturals catalans i els de la cultura d'origen dels alumnes, per desenvolupar la competència intercultural.

PUNT SOCIOCULTURAL

UNITAT 2

FALLES, L'ART DE L'EFÍMER

L'art públic és l'art que es desenvolupa en llocs d'accés públic (carrers, places, jardins, solars, etc.) de les ciutats i que, per les seves característiques d'accessibilitat, afluència i diversitat de persones que hi transiten, provoca una confrontació del sector públic amb el privat. L'art públic és, per tant, participatiu. Si, a més, hi afegim la qualitat de l'efímer, es converteix en un art encara més democràtic.

Sabus Ferrer Bualloca, Intramurs [adaptació]

Són exemple d'aquest art públic les Falles, l'esdeveniment més gran d'art urbà existent. Amb un caràcter semipermanent i legal, les Falles es converteixen en una superproducció que sol necessitar un projecte de pressupost elevat. Si la finalitat de l'art és crear l'atenció de l'espectador i provocar una reflexió, les Falles assoleixen amb escreix l'objectiu, perquè paralitzen la ciutat, la vestueixen de monuments i participació ciutadana per cel·lebrar la reivindicació del sentit crític.

Després es viuen com a exercici d'higiene mental, fet que permet que una societat avanci. És, també, una demostració ciutadana que recorda al poder polític que es pot organitzar sense estat i que el poder associatiu és una força que cal tenir més en compte. Les Falles han de ser un espai de reflexió en l'espai públic, un espai per a l'art col·laboratiu en un públic cada vegada més exigent reclama que la seva participació sigui atesa.

En definitiva, una demostració popular que pretén que les Falles estiguin en contacte amb l'art contemporani i que l'art contemporani també es tiqui en contacte amb les Falles. Perquè, no ha gaires, quan es dóna valor és Falles, tenia una connotació negativa i despectiva. En canvi, actualment hi ha una especialitat en Belles Arts que es dedica a la investigació de les tècniques falleres (combinant tradició i tecnologia. Per tant, vivim una renovació social falleva i per extensió una revolució cultural urbana.

A. Qui en sap, de les Falles? Observa les fotografies i intenta explicar el procés de les Falles. Parlain amb un company.

Si vol que ajudem qui Sant Joseg, el ni de nada.

B. Llegeix el text i anota les característiques de les Falles. Fes-ho amb un company. Ajudat: fes-ho amb un company.

Aquestes que les Falles no es deuen considerar art.

C. Per qué creus que, fins no fa gaire, quan es deia valsés fa falles, tenia una connotació negativa i despectiva? Parla'n amb un company.

D. Busca al diccionari el significat dels termes següents relacionats amb la festa de les Falles. Fes-ho amb un company.

COMISSIÓ FALLERA
CREMÀ
NINOT
MASCLETÀ
CASAL
PLANTÀ
FALLERA MAJOR
NINOT INDULTAT

E. Coneixes altres festes o celebracions que es considerin art públic? Parla'n amb un company.

7 Llums, càmera i acció

TASQUES INTERMÈDIES
- Descriure una escena impactant d'una pel·lícula.
- Escriure el guió d'un fragment d'una novel·la.
- Fer una crònica de reserves de pel·lícules.

TASQUES FINALS
- Enregistrar una escena.
- Escriure una reserva d'una pel·lícula o cultural català.

PUNT DE PARTIDA

Títols de crèdit

A. En parelles, observeu aquests cartells de pel·lícules catalanes que hi ha a l'esquerra i intenteu deduir-ne el gènere. Recordeu cartrells de pel·lícules que vulgueu sorpendre!

DE CIÊNCIA-FICCIÓ
D'AUTOR
DOCUMENTAL
HISTÒRIC
FANTÀSTIC
ERÒTIC
BIOGRÀFIC
POLICÍAC
D'ART I ASSAIG

B. Llegeix la llista de les professions relacionades amb el camp cinematogràfic i digues en qué consisteix la feina de cada una. Parla'n amb un company.

- productor/a
- director/a de la pel·lícula
- dissenyador/a de so
- mesclador/a de so
- director/a de fotografia
- dissenyador/a de vestuari
- director/a de càsting
- guionista
- director/a de localitzacions
- director/a d'art
- escenògraf/a

C. En parelles, escolteu el pódcast en que es parla sobre els títols de crèdit i agafeu apunts per explicar-ne el contingut amb les vostres paraules a un company. Recordeu els títols de crèdit d'alguna pel·lícula!

D. En grups, reconeixeu-vos la darrera pel·lícula, curtmetratge, documental o sèrie que hàgiu vist. Expliqueu-ne l'argument i quins aspectes en destaca!

PUNT SOCIOCULTURAL

UNITAT 6

un territori LLAMINER

Els Països Catalans són un territori doll i molt llaminer que comparteix moltes postres lligades a un calendari marcat pel cicle anual i per les diverses festes, religioses o populars.

El torró és una coca dolça, generalment, en forma d'anella, típica de la gastronomia de diverses festes.

El torró de Reis –que de paisa dis brioix i Síncit de massagó, tot i que també en podem trobar amb cabell d'àngel, nata, trufa, mermelada o crema– està dues sopenes, amagades una llova socs i una figuereta, que sol ser d'un dels tres reis. És descrit amb fruta confitada, pinyons i sucre de llustre.

El dia de Pàsqui hi ha un element gastronòmic singular que els mès petits esperen amb delier: la **mona**. Les mones sòn tortells o coques amb ous durs incrustats a la superfície, que els padrins regalen als fillols el diumenge de Pàsqui Florida o fendemà. Amb els anys, els ous han passat a ser de xocolata; però un element comú que encara mantenen moltes mones sòn les pomes d'oca tenyides de colors vius i els pollets grocs de feltre.

La **crema** de Sant Josep és el dolç català més conegut, fet a base de llet, ous i sucre –que es pot presentar amb una capa de sucre cremat a sobre. La crema de Sant Josep ja la trobem en receptaris medievals; per aleó, podem afirmar que és dels llevants més antics del país.

La **coca** de Sant Joan, que es menja per la revetlla de Sant Joan i deriva del tortell, pot ser de classes diferents: confitada amb massagó, crema o nata i omada amb pinyons, llardons o fruita confitada. En canvi, la coca de llardons tradicionalment es menja a l'Espoca de Carnestoltes –a partir del Dijous Gras o Dijous Llardar.

Els **panellets** sòn uns dolços petits, generalment rodons, fets amb una massa de farina d'ametlla, sucre i rovell d'ou. Es complementen amb més elements, com ara pinyons, ametlla esbotxinada, coco, xocolata, etc. Es la menja típica de Tots Sants.

El **torró** és una massa dolça feta d'ametlles, pinyons, avellanes o nous tostades, tamisada amb mel o ou, fruita confitada, xocolata, etc., que normalment es presenta de forma rectangular. Entre les varietats més destacades, hi ha els de Jijona, els d'Alacant, els de Reus, els d'Agramunt i els de Pinyonesa. L'origen del torró no és gaire clar, tot i que ja se'n parla com una torta part dels dolços amb ametlles –i que es va anar popularitzant des de les comarques del sud del País Valencià cap a la resta de la península Ibèrica, Illes i Occitània.

Els **tonnons** sòn els dolços rodalone per excel·lència i se solen servir amb les **neules**, un dolç fluixer i crocient de forma canaqadada –tot i que actualgament eren planes. A Mallorca, encara ara, la nit de la Mòcua del Cadi les engrúixen es decoren amb neules que, en lloc de ser fetes de pasta, sòn de paper blanc.

A. Quina importància teneu els dolços en la gastronomia de la zona on viu/ja? Fes-ho amb un company.

Sa: molt llaminera i a la Mòcua d'Ampolla seg tota el Dissabte, pra que ajudi el dolç d'aquí dolç de la zona Berbera!

B. Relaciona el dolç i el dia a l'epoca en que es menja. Ajudat: fes-ho amb un company. Recordeu els resultats. Sapo si es menjen altres dolços en aquestes dates? Fes-ho amb un company.

Tots: ha de tastar la coca de Llamaires, típica de Sant Antoni de Llamaires.

6 DE GENER	La coca de Sant Joan
17 DE GENER	Les neules i els torrons
DIJOUS GRAS	El tortell de Reis
QUARESMA	La mona
19 DE MARÇ	La crema catalana
DIUMENGE D'ELLUNS DE PASQUA	El tortell de Sant Antoni
23 DE JUNY	Els bunyols
TOTS SANTS	La coca de llardons
NADAL	Els panellets

C. Llegeix els noms dels dolços, busca de qué estan fets i de quina zona sòn típics. En wedrètes tastar cap! Parla'n amb un company.

CASQUINYOLIS
OREL·LETES
PASTISSETS
FARTONS
FLAO
ENSAÏMADA
MENJAR BLANC

D. En grups, presentes un dolç típic d'alguna zona que conegueu. Expliqueu: com es diu i quins ingredients doni; si està relacionat amb una festa o una epoca de l'any; de quina zona és típic; i si hi ha variétats del matéix dolç en altres llocs.

Tots els ***A punt*** inclouen, a més, un apartat final dedicat a determinats aspectes relacionats amb el coneixement dels territoris de parla catalana.

En cada nivell d'aprenentatge es proposa un tema cultural: les festes tradicionals, la diversitat i la riquesa de la geografia dels territoris catalanoparlants, les petjades que han deixat altres civilitzacions, les particularitats de la fauna dels territoris de parla catalana o la història de la llengua catalana en format còmic.

Als punts socioculturals es proposen, també, activitats que permeten verificar la comprensió dels continguts, així com obrir el debat i la comparació cultural dels aspectes presentats.

VOLCANS I BOSCOS

PAISATGES

El Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa

A la comarca gironina de la Garrotxa, hi ha el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, una de les regions volcàniques més importants de l'Europa continental. Es un espai protegit de 15.000 hectàrees, on es poden veure una gran quantitat de volcans, actualment apagats. Els més coneguts són el Montsacopa, el Montolivet, l'ermita romànica de Sant del Cristal, el més gran en dimensions i també el més jove de la península Ibèrica; el Montsacopa, al mig del nucli urbà d'Olot i al cim del qual també segueix un carrer del poble.

La lava que van deixar els volcans va afavorir un terreny favorable a una gran vegetació de boscos de roures, d'alzines i de fagus. El bosc més conegut dins del parc natural és la Fageda d'en Jordà, un bosc de fagus rodejat de gran part dels volcans del parc. Aquest bosc va ser declarat «d'interès nacional» el 1934 i va ser la font d'inspiració de poetes (La Fageda d'en Jordà, de Joan Maragall), de pintors, com Joaquim Vayreda, i escultors, com Josep Clarà. I molts gens estiuen/ vistiu-to a la primavera, quan tot el verd més brillant, o a la tardor, entre vermells i ocres, arrò la caigda suaus/ de les fulles, volenant.

1. Coneixes alguna zona volcànica? Has visitat mai algun volcà? Coneixes volcans actius i com el Nevado l'Ixtaccihuatl...? Has vist alguna pel·lícula sobre vol canes? Intercanvia les dades amb companys.
2. En grups. Proposeu una sortida d'un dia o d'un cap de setmana per visitar la Zona Volcànica de la Garrotxa. Informeu-vos de mitjans de transport, d'allotjament, de preus, de llocs per menjar, de llocs de visita a seguir, de paisatges amb canvis, amb bicicletes, de vols amb globus... Passeu-vos la informació i doneu dades per la millor la proposta.

PUNT SOCIOCULTURAL

UNITAT 8

No t'ho perdis!

ANIMAC

DINAMAC de la Mostra Internacional de Cinema d'Animació que es fa cada any a Lleida, des del 1998. És un dels festivals de referència internacional del cinema d'animació. Durant quatre dies del mes de febrer, de dijous a dimenge, a DINAMAC es fan projeccions de films, conferències i cursos sobre les diferents tècniques de l'animació audiovisual. Una manera entretinguda i creativa de passar el cap de setmana.

FESLLOC, EL FESTIVAL DE MÚSICA VALENCIANA

El Festlloc és un festival de música que s'organitza cada estiu des del 2002 al municipi de Benitó (la Plana Alta). Es un dels festivals musicals més importants dedicats a grups i solistes de Pais Valencià. El públic, durant tres dies intensos, els un cienai gegant per on passen tot tipus de propostes musicals. També és un punt de trobada dels jóves que venen d'arreu del país i, per altd, s'organitzen diverses activitats durant tot el dia i per als que no es volen perdre ni una nit de festivar, hi ha una zona d'acampada gratuïta per descansar-hi quan fari fatta. Us hi apuntiu?

FESTIVAL DE LLEGENDES DE CATALUNYA

Catalunya és un país d'històries i llegendes populars, i al petit poble de Sant Martí de Tous, a la comarca de l'Anoia, se celebra cies de la nou anys el festival de llegendes de Catalunya amb la participació de molts cantaires. Durant un cap de setmana d'estiu, el poble es transforma per explicar de moltes maneres diferents llegendes d'arreu dels Països Catalans. Una proposta fascinant per passar un cap de setmana de llegenda.

TRAPEZI, LA FIRA DEL CIRC DE CATALUNYA

La ciutat de Reus us convida cada any al mes de maig a gaudir del Trapezi, la Fira del Circ de Catalunya, una de les fires més importants a escala internacional. Les places i els carrers d'aquesta població s'omplen d'espectacles de circ per a tots els públics: trapezistes, malabaristes, pallassos, acrobates... Es una ocasió única per veure la força i la vitalitat d'aquesta art escènica. Deixeu-vos sorprendre per la màgia del circ!

A. Coneixes algun festival que t'agrai fic als Països Catalans? Parlar-ne amb el teu company.

B. En grups de quatre. Cadascú llegeix un dels tres proposades i fitxa als altres amb la crònica de com ènen-los per anar-hi. Quina de la proposta que t'ha més bé?

C. Escolta el reportatge sobre el Grec, l'festival de Barcelona i completa la fitxa següent.

FITXA TÈCNICA

NOM DEL FESTIVAL: Grec

TIPUS DE FESTIVAL:

LLOC:

DATES:

NOMBRE DE VISITANTS:

ALTRES PROPOSTES DEL FESTIVAL:

D. Busca informació sobre un festival al qual hagis assistit o t'agradaria anar i presentat-lo als teus companys.

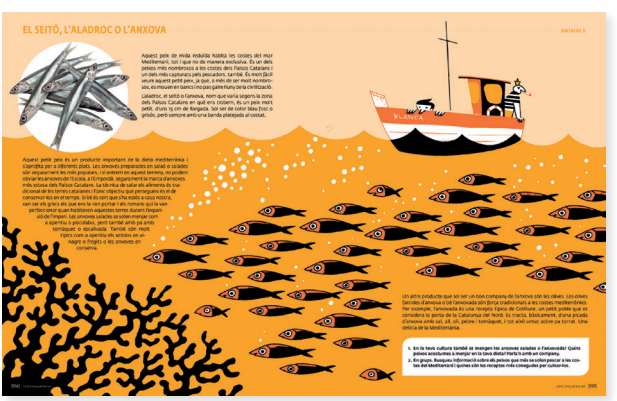

EL SEITÓ, L'ALADROC O L'ANXOVA

ANIMALS

Aquest petit peix de mida endulsida habita les costes del mar Mediterrani, tot i que no de manera exclusiva. Es un dels peixos més nombrosos a les costes dels Països Catalans i un dels més capturats pels pescadors, també. Es molt fàcil veure aquest petit peix, ja que, a més de ser molt nombrós, es mouen en bancs i no pas gaire lluny de la civilització.

Llaúdric, el seitó o l'anxova, com que varia segons la zona dels Països Catalans en qué ens trobem, és un peix molt petit, d'uns 15 cm de llargada. Té set de color blau fosc o groc, però sempre amb una banda platejada al costat.

Aquest petit peix es un producte important de la dieta mediterrànea i s'aprofita per a diferents plats. Les anxoves preparades en salat o salades sòn sequarment les més populars, i si entrem en aquest terreny, no podem obviar la cuinades de l'Escala, a l'Empordà, sequarment la marca d'anxoves més estesa dels Països Catalans. La tècnica de salar els aliments es tradicional de les terres catalanes i l'exe: objectiu que perseguen és el de conservar-los en el temps. Si bé és cert que i ha molts à cuia nostra, vam per un lado, que les anxoves, a diferència de la resta de peixos que sòn portats cinar quan hesitàssem sequarnes terres d'estant llegeix sòn de l'imperi. Les anxoves salades se solen menjar com a aperitiu o picoalets, però també amb pa amb tomàquet o escalivada. Tarrós sòn molt típics com a aperitiu als setiows en al·legre a fregits o les anxoves en conserva.

Un altre producte que sòr ser un bon company de l'anxova sòn les olives. Les olives Sant dies d'anxova o sal l'anxovada sòn típics tradicionals en les terres gironines. Les olives de Sant Martí de Tous, a la comarca de l'Anoia, es cultiven al nord, però es considera la porta de la Catalunya del Nord. Es tracta, bàsicament, d'una gruada d'anxova amb sal, all, oli, pèrsic i tomàquet, i tot amb unitat, acitve pa tprrat. Una delícia de la Mediterrània.

1. En la teva cultura també es mangen les anxoves salades o l'anxovada? Quins peixos acostumes a menjar en la teva dieta? Parla'n amb un company.
2. En grups. Busqueu informació sobre els peixos que més se sòlen pescar a les costes del Mediterrani i quines sòn les recaptes més conegudes per cuinar-los.

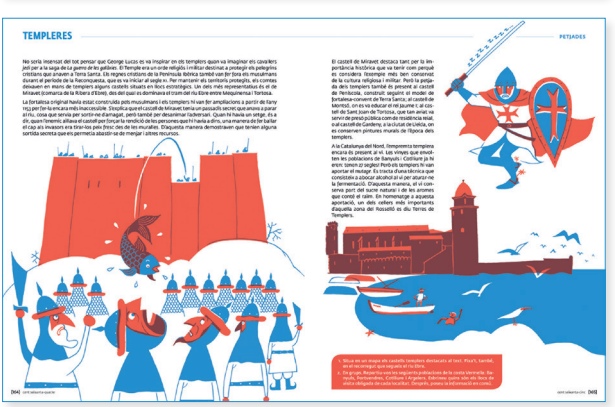

TEMPLERES

PETJADES

No sòn inèrcies del tot pensar que l'orage lucas es va inspirar en els templers quan va imaginar els cavaliers jedi per a la saga de la guerra de les galàxies. El Temple era un ordre religiós i militar destinat a protegir els pelegrins cristians que anaven a Terra Santa. Els regres cristians de la Península Ibèrica també van fer fora els musulmans durant el període de la Reconquesta, que es va iniciar al segle IX. Per mantenir-ho, ja mantenir-ho, els comtes deixaven en mans de templers alguns castells situats en llocs estratègics. Un dels més representatius és el de Miravet (comarca de la Ribera d'Ebre), des del qual es dominava el tram del riu Ebre entre Mequinensa i Tortosa.

La fortalesa original havia estat construïda pels musulmans i els templers hi van fer ampliacions a partir de l'any 1153 per fer-la encara més inaccessible. Strategica que el castell de Miravet tenia un passadís secret que anava a parar al riu, cosa que servia per sortir-ne d'amagat, però també per desarmar l'adversari. Quan hi havia un setge, els a dir, quan l'enemic allisava el castell per forçar la rendició de les persones que hi havia a dins, una manera de fer bailar el cap als invasors era tirar-los pels fitxer, des de les muralles. Etiqueta manera demostravan que tenien alguna sortida secreta que els permetia abastir-se de menjar i altres recursos.

El castell de Miravet destaca també per la importància històrica que va tenir com perquè es considera l'escenyp mes ben conservat de la cultura religiosa i militar. Però la petjada dels templers també es present al castell de Peníscola, construït segaire el model de Sortalesa-convent de Terra Santa; a la ciutat de Montsió, on es va educar el rei Jaume I; al castell de Sant Joan de Tortosa, que tan anial va servir de presó política com de residència real, o al castell de Cardenyà, a la ciutat de Lleida, on es conserven pintures murals de l'Epoca dels Templers.

A la Catalunya del Nord, l'empremta templera es fa present al castell de Salses, que va ser-hi entre les posessions de Banyuls i Collbiure ja fa anys: tanen jo segiles! Però els templers hi van aportar el mulage. Es tracta d'una tècnica que consistèa a abocar alcohol al vi per atarar-ne la fermentació. D'aquesta manera, el vi conserva port del sucre natural i de les aromes que conté el vàm. En homenatge a aquesta aportació, un dels cellers més importants d'aquella zona del Rosselló es diu Terres de Templers.

1. Busca en un mapa els castells templers destacats al text. Plus?, també, anial no remprgui que vaguets al riu Ebre.
2. En grups. Repartiu-vos els següents publicacions de la costa Vermella: Bernyola, Rectoverdes, Estilitum i Argonera. Edetanes quina zona ens deu ferre de vista obligatòria de cadascuna d'ell. Després, poseu la informació en comú.

La varietat dialectal

Una llengua, molts accents.

Tots els volums del mètode fan una atenció especial a la representativitat de la riquesa cultural i lingüística dels territoris de parla catalana. D'aquesta manera, s'inclouen referents, temes, imatges, etc. que obren una finestra a la societat, la cultura i la realitat del català i dels llocs on es parla.

Des del punt de vista lingüístic, l'***A punt*** inclou textos representatius dels diferents parlars de tot el domini lingüístic. L'***A punt*** vol ser un mirall de la riquesa dels parlars catalans i, alhora, difondre un model de llengua en què els parlants d'arreu del territori lingüístic es puguin sentir representats.

Per fer les locucions del material àudio s'ha comptat amb les veus de professionals com Jordi Boixaderas o Maria Lluïsa Magaña, entre d'altres.

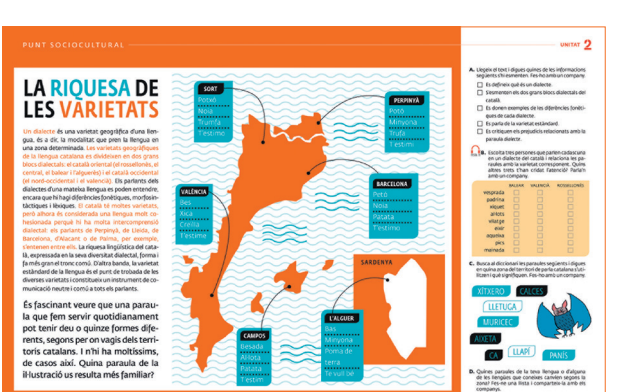
PUNT SOCIOCULTURAL

UNITAT 2

LA RIQUESA DE LES VARIETATS

Un dialecte és una varietat geogràfica d'una llengua, és a dir, la modalitat que prén la llengua en una zona determinada. Les varietats geogràfiques de la llengua catalana es divideixen en dos grans blocs dialectals: el català oriental (el rosellonès, el central, el balear i l'alguerès) i el català occidental (el nord-occidental i el valencià). Els parlants dels dialectes d'una mateixa llengua es poden entendre, encara que hi hagi diferències fonètiques, morfosintàctiques i lèxiques. El català té moltes varietats, però ahora és considerada una llengua molt cohesionada perquè hi ha mota intercomprensió dialectal: els parlants de Perpinyà, de Lleida, de Barcelona, d'Alacant o de Palma, per exemple, s'entenen entre ells. La riquesa lingüística del català, expressada en la seva diversitat dialectal, forma i fa més gran el tronc comú. D'altra banda, la varietat estàndard de la llengua és el punt de trobada de les diverses varietats i constitueix un instrument de comunicació neutre i comú a tots els parlants.

És fascinant veure que una paraula que fem servir quotidianament pot tenir deu o quinze formes diferents, segons per on vagis dels territoris catalans. I n'hi ha moltíssims, de casos així. Quina paraula de la il·lustració us resulta més familiar?

SORT: Sort / Suc / Tisella / Massaner / Testimo

PERPINYÀ: Xotis / Minyona / Noia / Testimi

VALÈNCIA: Xics / Noi / Xiquet / Testimo

BARCELONA: Nens / Noi / Pasatà / Testimo

SARDENYA

L'ALGUER: Sas / Minyona / Noia de terra / Testimo

CAMPOS: Besalla / Arlota / Pollata / Testimo

A. Llegeix el text i digues quines de les informacions següents s'hi esmenten. Fes-ho amb un companyi.

- Es defineix qué és un dialecte.
- S'esmenten els dos grans blocs dialectals del català.
- Es donen exemples de les diferències fonètiques de cada dialecte.
- Es parla de la varietat estàndard.
- Es critiquen els prejudicis relacionats amb la paraula dialecte.

B. Escolta tres persones que parlen cadascuna en un dialecte del català i relaciona les paraules amb la varietat corresponent. Quins altres tres t'han n'hi dat l'atenció? Parla'n amb un company.

	BALEAR	VALENCIÀ	ROSSELLONÈS
vespraia			
padrina			
vincet			
afrets			
vilatge			
eixir			
aquelles			
pics			
mamelat			

C. Busca al diccionari les paraules següents i digues en quina zona del terri fiol de parla catalana s'utilitzen i què s'agrifiquen. Fes-ho amb un companyi.

XITXERO CALÇES LLETUGA MURIECEC AVETA CA LLAPÉ PANIS

D. Quines paraules de la teva llengua o d'alguna de les llengües que coneixes canvien segons la zona? Fes-ne una llista i comparteix-la amb els companys.

L'equip

La filosofia de l'***A punt*** és treballar en equip perquè compartir és aprendre.

L'editorial

L'editorial Publicacions de l'Abadia de Montserrat —l'editorial més antiga d'Europa— és un punt de referència pel que fa a la publicació de materials de català perquè aposta per la qualitat i la innovació en l'ensenyament i aprenentatge de la llengua.

Publicacions de l'Abadia de Montserrat, a més del ***Digui, digui...***, el ***Veus*** i l'***A punt***, també ha publicat material complementari, com ara: la col·lecció de lectures graduades per a aprenents de català *Veus lectures*, *La nova normativa a la butxaca*, *Curs de pronunciació*, entre d'altres, i està preparant material complementari i una col·lecció de didàctica de la llengua adreçada a la formació de docents.

La línia editorial dels materials per a l'ensenyament de català de Publicacions de l'Abadia de Montserrat mostra, de manera natural, un procés d'evolució i renovellament per adaptar-se als nous temps i oferir eines efectives i actualitzades als docents i aprenents.

Els autors

Els autors que formen l'equip de l'***A punt*** són especialistes en l'ensenyament de català, treballen en diferents contextos —Escoles Oficials d'Idiomes, Consorci per a la Normalització Lingüística, Xarxa d'universitats a l'exterior de l'Institut Ramon Llull, Institut d'Estudis Baleàrics, Centres d'Educació Secundària, aules d'acollida, etc.— i, la majoria, fan recerca en adquisició de llengües i/o en didàctica de la llengua, la qual s'incorpora en els materials creats. Així, els materials de l'***A punt*** es nodreixen del coneixement fruit de la investigació i la realitat de la pràctica educativa en els diferents àmbits dels membres de l'equip de treball.

L'autor del projecte i coordinador de l'equip és **Albert Vilagrasa Grandia**, professor de català de l'Escola Oficial d'Idiomes, màster en formació de professors d'espanyol com a segona llengua, formador de professors i autor de diversos articles i estudis de didàctica de la llengua i de material per a l'aprenentatge de català i d'italià.

La coordinació de l'*A punt 6* s'ha fet conjuntament amb **Ares Llop Naya**, doctora en llengua i literatura catalanes, que actualment és investigadora a Fitzwilliam College i professora a la universitat de Cambridge (Regne Unit), on duu a terme diversos projectes sobre la relació entre l'adquisició de llengües i la didàctica de la llengua i la creació de materials.

La dissenyadora

El disseny de la col·lecció i la maquetació de tot el material de l'***A punt*** ha estat a càrrec de la dissenyadora gràfica **Blanca Hernández**.

És llicenciada en Belles Arts, ha estudiat gravat al Conservatori Arts del Llibre de la Llotja i s'ha especialitzat en tipografia a l'Escola Massana.

Com a dissenyadora gràfica, especialitzada en edició editorial, ha treballat per a diverses editorials i institucions. És editora de Badabum i l'artífex tant del disseny com de la maquetació de les revistes *Tretzevents* i *Piu-piu*.

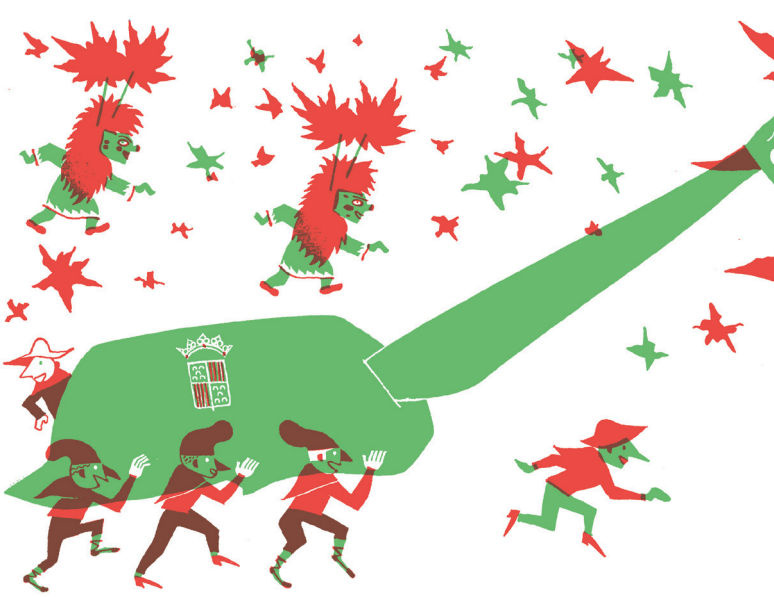

L'il·lustrador

Un component fonamental de l'***A punt*** són les il·lustracions. L'il·lustrador **Pep Brocal** és qui ha representat en dibuixos els conceptes lingüístics per fer-los entenedors i afegir suport visual als textos. És qui ha representat les diferències que hi ha entre estructures com *És injust que plogui* i *És injust que hagi plogut* perquè l'alumne pugui entendre quan fem servir el present de subjuntiu o el perfet de subjuntiu; ha hagut de representar amb dibuixos les diferències d'ús entre *gens*, *cap* i *res*, o la distinció de significat entre *prou* i *massa*, entre molts altres conceptes gramaticals. A més de donar color i vida a les pàgines.

Pep Brocal és dibuixant de còmics i il·lustrador. Ha treballat en diferents revistes i suplements de diaris com *Cavall Fort*, *La Vanguardia* i *El País*. És autor de novel·les gràfiques com ara *Alter i Walter o la veritat invisible* (2013), *Cosmonauta* (2017) i *Inframundo* (2019), guardonat per aquest últim llibre amb el premi a la millor obra per l'Associació de Crítics i Divulgadors de Còmic (ACD Còmic). Amb *Caritat del Río* (2020) va guanyar el primer Premi Ara de còmic en català, convocat pel diari *Ara*. Acaba de publicar amb l'editorial BANG la seva adaptació a còmic del *Llibre de les bèsties* de Ramon Llull, llibre que ha estat editat en català, castellà i francès.

El disseny de la col·lecció

Una llengua també entra pels ulls.

A les cobertes de l'***A punt*** s'hi han volgut reflectir diferents conceptes representatius de la cultura dels territoris de parla catalana.

Els motius fotografics escollits per a les cobertes són imatges tradicionals de la cultura popular: el gastronòmic (calçots), l'humà (castellers), el tèxtil (teles de llengües), el vegetal (posidònia) i l'arquitectònic (el trencadís o el ferro forjat).

S'han ampliat les imatges per convertir-les en formes gairebé abstractes i donar al conjunt un aspecte modern i fresc.

Cada un dels 6 nivells de la col·lecció es diferencia per un color escollit en sintonia amb els colors predominants de la imatge de coberta.

L'interior està dissenyat de manera entenedora i atractiva, perquè l'aprenent pugui distingir a primer cop d'ull les diferents tasques i tingui ganes de llegir els textos o fer les activitats.

Material àudio i canal YouTube

El material àudio i les transcripcions es poden descarregar gratuïtament al web de l'editorial.

Al canal YouTube de l'***A punt*** s'hi poden trobar els vídeos corresponents a les activitats de comprensió oral.

També hi ha els vídeos de les sessions formatives que l'editorial organitza per al professorat de català.

L'***A punt*** neix amb la il·lusió d'oferir una eina moderna, eficaç i comprensible amb la qual dur a les classes de català els enfocaments comunicatius més avançats.

D'una manera atractiva i innovadora els aprenents s'endinsen des de zero en una nova llengua i cultura per satisfer les primeres necessitats comunicatives en situacions quotidianes.

S'adquireix un repertori lexical bàsic amb propostes d'activitats que tenen en compte les necessitats comunicatives dels aprenents i que els permeten establir amb èxit interaccions senzilles.

A PUNT 1

A1

LLIBRE DE L'ALUMNE ISBN: 978-84-9883-990-6
LLIBRE D'EXERCICIS ISBN: 978-84-9191-006-0

Es planteja una descoberta de la llengua a través del treball aprofundit i equilibrat de totes les habilitats lingüístiques per entendre la informació de textos orals i escrits, mantenir intercanvis socials oralment i escriure textos breus sobre aspectes de l'experiència o bagatge personal.

L'estructura de les unitats permet organitzar els continguts d'aprenentatge segons cada grup. Les activitats del Llibre d'exercicis ajuden a consolidar els continguts del Llibre de l'alumne tenint en compte els diferents ritmes d'aprenentatge dels estudiants.

A PUNT 2

A2

LLIBRE DE L'ALUMNE ISBN: 978-84-9883-991-3
LLIBRE D'EXERCICIS ISBN: 978-84-9191-011-4

S'hi inclou un ventall de documents reals, de gran varietat de tipologies textuals i temes d'actualitat que serveixen de bastida perquè els aprenents puguin començar a percebre els matisos i recursos creatius de la llengua i a elaborar discursos amb un repertori gramatical i lèxic prou ampli.

Es consolida el domini d'aspectes centrals de la llengua a través d'activitats que permeten explorar l'impacte que les tries gramaticals tenen en el significat. S'utilitzen estratègies de representació gràfica de les estructures gramaticals pròpies de la gramàtica cognitiva per fer-les més transparents i visuals.

A PUNT 3

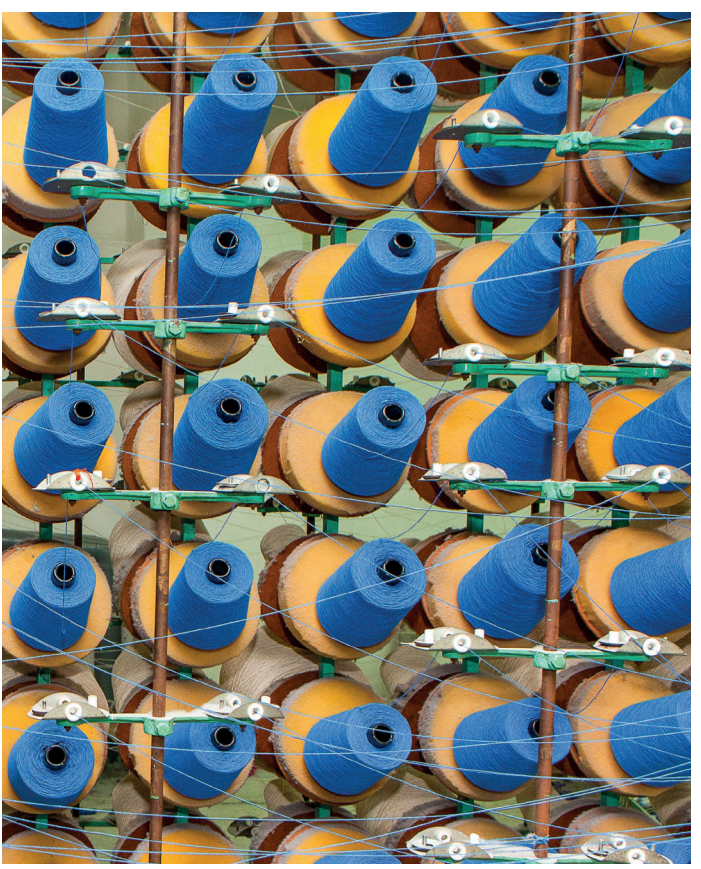

B1

LLIBRE DE L'ALUMNE ISBN: 978-84-9883-992-0
LLIBRE D'EXERCICIS ISBN: 978-84-9191-012-1

Es proposa un treball d'anàlisi de textos complexos fent èmfasi en la comprensió de les idees principals i dels punts de vista pel que fa tant a temes concrets com abstractes, literaris o especialitzats.

S'assegura un aprenentatge significatiu i contextualitzat perquè els aprenents adquireixin un repertori lingüístic prou ampli que els permet intervenir en situacions comunicatives amb un control alt del significat i dels aspectes formals.

S'aprofundeix en les estratègies per reflexionar sobre les estructures gramaticals i el lèxic del català a través de la comparació amb la resta de llengües que formen part del bagatge lingüístic dels alumnes.

A PUNT 4

B2

LLIBRE DE L'ALUMNE ISBN: 978-84-9883-993-7
LLIBRE D'EXERCICIS ISBN: 978-84-9191-013-8

Dona resposta al repte d'oferir seqüències didàctiques per als nivells avançats amb un enfocament orientat a l'acció. S'hi inclou material escrit i audiovisual que permet treballar i reflexionar sobre la llengua i reconèixer sentits implícits amb mostres reals d'ús.

Atès que comunicar implica utilitzar de manera correcta i acurada els recursos lingüístics, es proposen activitats de suport lingüístic amb les quals els alumnes centren l'atenció en la forma i desenvolupen el coneixement explícit de la llengua essencial que demana l'activitat comunicativa.

El focus principal d'aquestes activitats és el significat; els aprenents treballen col·laboratívament la codificació i descodificació de missatges, i no només les formes lingüístiques.

Es treballa de manera aprofundida la producció de textos clars, ben estructurats i detallats sobre temes complexos, a través de l'anàlisi i la pràctica amb estructures organitzatives, connectors i mecanismes de cohesió.

A PUNT 5

C1

LLIBRE DE L'ALUMNE ISBN: 978-84-9191-226-2
LLIBRE D'EXERCICIS ISBN: 978-84-9191-227-9

Es proposa consolidar el domini avançat de la competència comunicativa a través de tres eixos: els gèneres discursius, l'enfocament lexical i el perfeccionament dels continguts gramaticals. Tots aquests components es reforcen, se sistematitzen i es complementen amb les activitats del Llibre d'exercicis.

Es fa molt èmfasi a promoure actituds positives envers la llengua, el reconeixement de les varietats dialectals i de l'estàndard, i es posa l'accent en la reflexió sobre els registres de la llengua i els gèneres discursius.

L'ensenyament fa atenció a les situacions comunicatives relacionades amb els àmbits professionals dels alumnes (sanitari, periodístic, policial, jurídic, etc.) per incidir i donar resposta a les seves necessitats reals. Amb aquest objectiu també s'ofereixen models de tasques que componen les proves oficials per certificar el nivell C2 de català i un seguit d'estratègies i suggeriments per dur-les a terme.

A PUNT 6

C2

LLIBRE DE L'ALUMNE ISBN: 978-84-9191-280-4
LLIBRE D'EXERCICIS ISBN: 978-84-9191-281-1

Es tracta d'un llibre que comprèn els nivells A1 i A2 en un sol volum.

Està pensat per a grups inicials que volen assolir el nivell A2 en un curs i desenvolupar amb autonomia una activitat comunicativa bàsica pròpia de les situacions comunicatives més habituals.

A PUNT

A1+
A2

LLIBRE DE L'ALUMNE ISBN: 978-84-9191-208-8
LLIBRE D'EXERCICIS ISBN: 978-84-9191-209-5

blink Learning

A PUNT digital i interactiu

Hi ha una versió digital i interactiva de tot el material perquè docents i alumnes puguin utilitzar-la a classe o en línia.

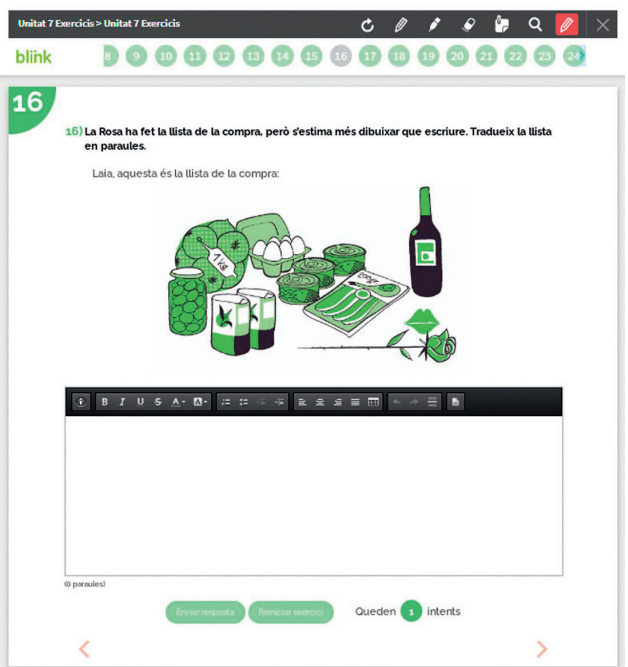

L'accés a la versió digital inclou tot el material del nivell: el llibre de l'alumne, el llibre d'exercicis, el llibre del professor, el material auditiu i les transcripcions.

material complementari

lectures graduades per aprendre català

TAMBÉ EN VERSIÓ DIGITAL

Col·lecció d'obres de ficció original, d'autors diversos, elaborada per experts en adquisició de segones llengües amb la finalitat de posar l'aprenent en contacte amb la llengua del seu nivell. **Les lectures estan graduades en TRES NIVELLS (A1, A2, B1), i han estat creades expressament** perquè els aprenents de català, segons el seu grau de coneixement, puguin llegir i entendre narracions, fora dels textos d'àmbit acadèmic.

Totes les narracions tenen material auditiu, una eina molt útil per treballar la pronunciació i l'entonació.

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Ausiàs Marc, 92-98
08013 Barcelona
(+34) 93 245 03 03
apunt@pamsa.cat

@a_punt

apunt_catala

YouTube
A punt - Llibres de català (PAM)